

Drogistické zboží

Charakteristika sortimentu

- vzniká chemickou cestou
- vyžaduje zvýšenou pozornost z hlediska hygieny, bezpečnosti a ochrany zdraví
- vyžaduje vysoce kvalifikované pracovníky s odbornou znalostí sortimentu

Rozdělení

- mýdla
- prací prostředky
- čisticí prostředky
- autokosmetika
- zboží osobní hygieny
- kosmetické zboží
- parfumerie
- drogistická galanterie
- zdravotní potřeby
- drogistické potravinářské zboží
- nátěrové hmoty
- chemické výrobky
- rostlinné přípravky
- fotografické přístroje a potřeby

Mýdla – druhy, charakteristika a použití

- nejstarší mycí a prací prostředek
- mýdla jsou směsí sodných, draselných případně sodno-draselných solí vyšších mastných kyselin
- tyto soli se snadno rozpouští a s vodou vytváří roztok s výborným mycím a pracím účinkem

Výroba

A, klasická

- směs tuků (tzv. tuková násada) se štěpí za přítomnosti vody hydroxidem sodným nebo draselným
- tato chemická reakce se nazývá ZMÝDLOVÁNÍ

B, moderní

- na vyšší mastné kyseliny (izolované z tuků) se působí uhličitánem sodným nebo uhličitánem draselným (potaší)
- s uhličitánem sodným vznikají mýdla tuhá
- s uhličitánem draselným vznikají mýdla mazlavá

Druhy mýdel

A, jádrové mýdlo

- používá se na praní i vyvážku prádla (pro ruční praní nebo pro poloautomatickou pračku)
- má vysoké prací schopnosti a vysokou pěnovost
- jsou ekologicky nezávadné a cenově dostupné
- bývají šedohnědé např. Jelen (68% mastných kyselin)
- bývají i bělená např. Hellada nebo Lanza

B, mazlavé mýdlo

- působí silněji než sodná tuhá mýdla, slouží k čištění skvrn od oleje, nafty apod. (k praní i čištění podlah)
- má konzistenci i barvu medu, nevoní

C, toaletní mýdlo

- velmi kvalitní, jemné mýdlo
- obsahuje speciální přísady – parfém, barviva a ochranné látky, např. lanolin, rostlinné extrakty, dezinfekční látky, podle druhu

Transparentní mýdla - mají průhledný vzhled, snadno pění, ale spotřebují se rychleji, jsou vhodná pro mastné a běžné typy pleti

Krémová mýdla - mírnější účinek, jen nepatrně odmašťují, jsou vhodná pro všechny typy pokožky, kromě mastné

Mýdla DEO - velmi mastná mýdla s přísadami inhibujícími pocení, zneškodňují bakterie vyvolávající zápach

Holící mýdla – vytváří holící pěnu

Tekutá mýdla – roztoky mýdla z rostlinných olejů, parfémované, obsahují glycerin

D, medicální mýdlo

- léčivé a desinfekční účinky
- černá nebo hnědá barva dle použité suroviny (borax, síra, dehet,...)
- používají se při kožních onemocněních, nervových chorobách,
- Luxusní medicální mýdla – z výtažky z Mrtvého moře (lupenka)

Prací prostředky

- jde o směsi s vysokou prací účinností

Význam

- mají převést rozpuštěnou nečistotu do pracího roztoku a zabránit jejímu zpětnému usazení na povrchu prádla

Suroviny pro výrobu

Základní AKTIVNÍ složku tvoří jeden nebo více **syntetických tenzidů** (dříve saponáty)

syntetické tenzidy se rychle rozpouštějí, dobře se smáčejí, snadno rozpouštějí nečistoty, snadno emulgují a emulze stabilizují

mají 3x až 5x větší prací účinnost než mýdla

Ostatní složky (tzv. detergenční přísady DETERGENTY)

zlepšují a charakterizují vlastnosti jednotlivých pracích prostředků

Enzymy - rozkládají se ve vodě nerozpustnou bílkovinou nečistotou (víno,krev,ovoce,...), při vyšší teplotě než 60 °C se ničí

Bělící prostředky - uvolňuje aktivní kyslík, který okysličuje některé nečistoty a tím bělí prané textilie

Optické zjasňovací prostředky (OZP) - dodávají prádlu zářivou původní barvu

Fosforeňčany (fosfáty) - změkčují vodu a zvyšují účinnost prostředků, mají nepříznivé ekologické důsledky (dostávají se do odpadních vod), moderní prací prostředky je neobsahují např. Persil,...

Alkalické uhličitany - změkčují vodu a upravují při prací lázně např. **Soda**- uhličitán sodný

Karboxymethylceluloza – CMC - působí jako ochranný koloid (zabraňuje zpětnému usazení na prádle), působí jako emulgátor (odděluje mastnou nečistotu od textilie)

Zeolity - změkčují vodu

Parfém - dodává prádlu příjemnou vůni

Rozdělení pracích prostředků

Rozdělení pracích prostředků podle konzistence

- práškové
- kapalné
- pastovité
- v tabletkách

Rozdělení pracích prostředků podle aktivní složky

- mýdlové
- na základě syntetických tenzidů
- enzymatické
- s bělicí složkou

Rozdělení podle použití

- univerzální
- pro barevné prádlo
- speciální
- pro ruční praní

Pomocné prací prostředky

A, změkčovací, namáčecí a předpírací prostředky

- cílem je tzv. předpírky je uvolnění nečistot z vláken textilu
- jednoúčelové prostředky – krystalová soda, změkčovač vody (měkká voda lépe odstraňuje nečistoty)
- víceúčelové prostředky – NAMO, VANISH
- speciální prostředky – spreje na skvrny, prostředky na skvrny různého původu

B, bělicí prostředky

- odstraňují z prádla nežádoucí našedlý či nažloutlý odstín a barevné skvrny
- bělení se podle principu, který využívá, dělí:
 - a, chemické – oxidační – kyslíkovými nebo chlorovými prostředky
 - b, chemickofyzikální – tzv. optické zjasňování
- prodávají se samostatně nebo se přidávají přímo do pracích prostředků

C, apretační prostředky

- apretace = nanesení určitých látek rozpouštěných ve vodě na jednu nebo obě strany tkaniny
- zvýrazňuje se tím vlastnosti materiálu – vzhled, omak, lesk,...
- úkolem apretačních prostředků na trhu je obnovování původních vlastností tkanin a pletenin

Rozlišujeme **2 typy apretace:**

1. tužení
2. aviváž

TUŽÍCÍ PROSTŘEDKY

- klasickým tužícím prostředkem je roztok škrobu ve vodě
- cílem škrobení je snadné a kvalitní žehlení, hladký omak, menší náchylnost přijímat nečistoty

AVIVÁŽNÍ PROSTŘEDKY

- přidávají se do poslední máchací lázně po vyprání prádla
- textilie jsou měkké, hebké, příjemné na omak, rychleji se suší a snadněji se žehlí
- prodlužuje se životnost textilií
- je omezeno pronikání nečistot do hloubky materiálu
- snižuje nebo odstraňuje vznik antistatického náboje (tím je omezena i míra zašpinění)
- příjemně parfémují prádlo

- Základem avivážních prostředků jsou vodné roztoky tenzidů+změkčovač, parfém, barvivo, stabilizátor, konzervační prostředky,...
- např. SILAN, LENOR, QUANTO,...